

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miejskiej Gminy Stęszew

z dnia.....2021 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I
NARKOMANII
NA ROK 2022**

Stęszew, 2021 rok

Wprowadzenie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. W celu realizacji ww. zadań przygotowano Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 (zwany dalej Gminnym Programem), który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 183 z późn. zm.) w art. 19 pkt. 4 wprowadziła zmiany do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Między innymi art. 4¹ ust. 2 otrzymał brzmienie: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia”. Realizując Gminny Program, należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym stanowi art. 11¹ „W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18”. W kontekście brzmienia art. 4¹, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia.

Rozdział I

Diagnoza problemów alkoholowych w gminie Stęszew

Dane Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazują, iż w Polsce wśród spożywanych napojów alkoholowych najwyższy odsetek stanowi piwo. W 2019 roku spożycie piwa w litrach na 1 mieszkańca kraju wynosiło 97,1 litra i w stosunku do roku 2000 – 66,9, nastąpił wzrost o 30,2 litra.

Tabela. Spożycie w litrach na jednego mieszkańca

Rok	Wyroby spirytusowe (100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100% alkohol	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100% alkohol
1992	3,5	7,6	0,91	38,6	2,12
1993	3,8	7,5	0,9	33	1,82
1994	3,8	6,9	0,83	36,4	2
1995	3,5	6,8	0,82	39	2,15
1996	2,9	10,3	1,24	42,8	2,35
1997	2,8	12,8	1,54	49,8	2,74
1998	2,4	13,7	1,64	54,1	2,98
1999	2,1	13,6	1,63	60,1	3,31
2000	2	12	1,44	66,9	3,68
2001	1,7	10,6	1,27	66,5	3,66
2002	1,7	11,2	1,34	70,7	3,89
2003	2,4	11,3	1,36	74,8	4,1
2004	2,5	10,6	1,27	82	4,51
2005	2,5	8,6	1,03	80,7	4,44
2006	2,7	9,1	1,09	90,8	5
2007	3	8,9	1,07	93,4	5,14
2008	3,4	8,2	0,98	94,4	5,19
2009	3,2	7	0,84	91,2	5,02
2010	3,2	7	0,84	90,5	4,98
2011	3,3	6,4	0,77	94,3	5,19
2012	3	5,9	0,71	99,2	5,46
2013	3,6	5,8	0,67	97,7	5,37
2014	3,2	6,3	0,76	98,9	5,44
2015	3,2	6,3	0,76	99,1	5,45
2016	3,2	5,8	0,7	99,5	5,47
2017	3,3	6,1	0,73	98,5	5,42
2018	3,3	6	0,72	100,5	5,53

Rok	Wyroby spirytusowe (100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100% alkohol	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100% alkohol
2019	3,7	6,2	0,74	97,1	5,34
2020	3,7	6,4	0,77	93,6	5,1

Źródło: (dane szacunkowe wg. PARPA)

Dostępna statystyka dotycząca spożycia alkoholu, wzorów konsumpcji oraz działań podejmowanych na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym nie jest kompletna i nie pozwala na precyzyjne określenie liczby osób i rodzin dotkniętych alkoholizmem. Jednak na podstawie przedstawionych danych można wnioskować, że skala zjawiska alkoholizmu stanowi poważny problem, wymaga działań zmierzających do zmniejszenia liczby osób uzależnionych od alkoholu i liczby osób pijących ryzykownie. W sposób szczególny należy zwrócić uwagę na dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików.

Działania Komisariatu Policji w Stęszewie w zakresie interwencji z udziałem osób nietrzeźwych przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba interwencji policji z udziałem osób nietrzeźwych.

	2020 rok	2019 rok	2018 rok
Liczba osób osadzonych w izbie wytrzeźwień	20	22	27
Liczba osób przewiezionych w celu wytrzeźwienia do innych jednostek Policji	0	0	0
Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców	29	35	12

Analizując powyższą tabelę należy stwierdzić, że w 2020 roku, pomimo ograniczeń wynikających z ogłoszenia od dnia 14 marca 2020 roku na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie wprowadzenia od dnia 20 marca 2020 roku stanu epidemii, ilość interwencji policji w stosunku do osób pod wpływem alkoholu była porównywalna do roku 2019.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego realizującego zadania wynikające z Ustawy o przemocy w rodzinie obrazuje tabela 2.

Tabela 2. Interwencje dotyczące Przemocy w rodzinie.

	2020	2019	2018
Liczba założonych niebieskich kart ogółem	27	28	27
Liczba założonych niebieskich kart przez Oświatę	2	0	1
Liczba założonych niebieskich kart przez OPS	6	4	1
Liczba założonych niebieskich kart przez Policję	19	24	25
Liczba posiedzeń grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego	57	73	71

Z przedstawionych danych wynika, że sytuacje przemocy w rodzinie mają charakter dynamiczny i w każdym roku występują z innym nasileniem. Najwięcej niebieskich kart zakłada policja.

W ramach Ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Stęszewie świadczy pomoc na rzecz rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, co obrazuje tabela 3.

Tabela 3. Liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających z świadczeń pomocy społecznej

	2020 rok	2019 rok	2018 rok
Liczba rodzin z problemem alkoholowym ogółem	8	13	16
Liczba rodzin z problemem alkoholowym na wsi	4	10	12
Liczba osób w rodzinach alkoholowych	17	20	30

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających z świadczeń pomocy społecznej na przestrzeni badanych lat ma tendencję zniżkową. Niewątpliwy wpływ na to ma poprawa sytuacji materialnej wielu rodzin poprzez możliwości podjęcia zatrudnienia a także korzystania z Programu Rodzina 500+.

Wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny działania podejmuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stęszewie.

Tabela 4. Działania GKRPA w odniesieniu do osób uzależnionych od alkoholu.

	2020 rok	2019 rok	2018rok
Liczba wniosków o leczenie odwykowe	13	14	17
Obowiązek badania przez biegłego psychologa	4	9	10
Wnioski do Sądu	4	7	7
Liczba osób systematycznie korzystających z porad Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego	5	6	6

Z przedstawionych danych wynika, że działalność GKRPA uzależniona jest od liczby składanych corocznie wniosków o leczenie odwykowe. Zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Komisja zobowiązana jest do zachowania procedur zgodnych z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na które duży wpływ mają same osoby podejrzane o nadużywanie alkoholu.

Zjawisko narkomani w gminie Stęszew zostało zdiagnozowane na podstawie opracowanej w grudniu 2019 roku Diagnozy Problemów Społecznych. Badaniem objęto 100 osób dorosłych, w tym 35 mężczyzn oraz 65 kobiet. Średnia wieku respondentów wyniosła 37,8 lat. Wszyscy respondenci stwierdzili, że nie mają w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje odurzające. Niestety 5% respondentów wie, gdzie można nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze. Badanie wśród dzieci i młodzieży przeprowadzono wśród 311 uczniów szkół podstawowych klas 5-6 i 185 uczniów klas 7-8 (łącznie 496 osób). Wyniki badań wskazują, że wszyscy uczniowie z gminy Stęszew nie przejawiają problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków lub dopalaczy. Dlatego też na pytanie: „Jak często przyjmujesz narkotyki lub dopalacze?” 100% uczniów odpowiedziało, że ten problem ich nie dotyczy. Również 100% uczniów klas 5-6 oraz klas 7-8 nie wie, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze, a zakup tych substancji w ich opinii byłby trudny. Jednak nie należy bagatelizować faktów ujawnionych w badaniu tj:

- 6% uczniów twierdzi, że to normalne, iż w ich wieku próbują narkotyków lub dopalaczy;
- 31% respondentów uważa, że od dopalaczy nie można uzależnić się tak samo jak od narkotyków;

- 14% badanych wyraża pogląd, że jeśli ktoś bierze narkotyki z umiarem, to się nie uzależni.

Rozdział II

Cel główny programu

Poprawa życia osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocą domową

Cele szczegółowe Programu

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami, oraz zmniejszanie tych, które aktualnie występują.
2. Przekazywanie wiedzy o alkoholu, narkotykach i zjawiskach im towarzyszących, oraz ryzyku związanym z ich używaniem.
3. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
4. Zmniejszanie ilości i dolegliwości uzależnień powodujących zaburzenia życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań).
5. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
6. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji PROGRAMU.

Rozdział III

Strategiczne kierunki działania

1. Rozpowszechnianie profilaktycznych programów informacyjnych i psychoedukacyjnych wpływających na postawy i umiejętności ważnych dla zdrowia i trzeźwości, w szczególności dla młodzieży i dzieci z grup podwyższonego ryzyka.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychologicznej i prawnej.
3. Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemami uzależnień oraz organizacji pozarządowych prowadzących programy profilaktyczne i naprawcze.
4. Szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień.

5. Współdziałanie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Szkołami, Kościołem, Służbą Zdrowia, Zespołem Interdyscyplinarnym, organizacjami pozarządowymi.
6. Racjonalne i elastyczne ograniczanie dostępności do alkoholu poprzez :
 - a) współtworzenie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, warunków sprzedaży tych napojów oraz ich liczbę (limit),
 - b) kontrolę miejsc publicznych, w których obowiązuje zakaz spożywania napojów alkoholowych,
 - c) podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości,
 - d) opiniowanie wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem,
 - e) kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa.

Rozdział IV

Zadania do realizacji

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych:

- 1) Prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w Stęszewie dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- 2) Dofinansowanie niezbędnych szkoleń i kursów specjalistycznych osób pracujących w Punkcie w zakresie pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi.
- 3) Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów Punktu oraz instytucji i organizacji współpracujących z Punktem (np. Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła, Ośrodek Zdrowia, Policja).
- 4) Umożliwienie leczenia odwykowego poprzez:
 - a) kierowanie na leczenie (terapię) osób uzależnionych w poradniach i ośrodkach edukacyjnych,
 - b) występowanie do Sądu o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stosunku do osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,

- c) kierowanie na badania przez biegłych (psychologa i psychiatry), w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychoterapeutycznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) Świadczenie pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- 2) Wizytowanie w miejscu zamieszkania rodzin dotkniętych problemem uzależnień, których członkowie doświadczają przemocy fizycznej, psychicznej, emocjonalnej. Wizytowanie odbywać się będzie przez zespół złożony z pracownika socjalnego, policjanta, członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 3) Partycypowanie w kosztach pobytu członków rodzin, które doświadczają przemocy fizycznej, psychicznej, emocjonalnej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży

- 1) Wprowadzanie programów profilaktyczno - edukacyjnych z zakresu uzależnień dla dzieci i młodzieży na terenie szkół.
- 2) Realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka w formie:
 - a) programów autorskich uwzględniających udział wychowawców i rodziców,
 - b) obozów lub kolonii z elementami socjoterapii w okresie ferii zimowych i letnich,
- 3) Organizowanie i nadzorowanie świetlic opiekuńczo – wychowawczych z elementami socjoterapii: w Modrzu, Strykowie, Stęszewie, Będlowie , Wronczynie.
- 4) Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach świetlic.
- 5) Wyposażanie i modernizacja świetlic w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć.
- 6) Przeprowadzanie koniecznych remontów świetlic.
- 7) Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych tj. festynów, koncertów, zawodów sportowych,
- 8) Wspieranie inicjatyw szkół w zakresie upowszechniania tzw. „zdrowego stylu życia ”bez udziału alkoholu czy innych używek oraz upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży.

- 9) Zorganizowanie „Dnia profilaktyki w gminie Stęszew”.
- 10) Przeprowadzenie szkoleń i programów profilaktycznych dla rodziców, dotyczących rozwijania umiejętności rozmawiania z dziećmi na temat problemów uzależnień.
- 11) Organizowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin dotkniętych problemem uzależnień i nabywaniu umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych dla: psychologów, pedagogów, nauczycieli, wychowawców pracujących w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych, pracowników socjalnych, pielęgniarek środowiskowych.

Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień:

- 1) Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
- 2) Inicjowanie działań policji w zakresie ograniczania zjawisk kryminalnych, a w szczególności przestępczości i demoralizacji nieletnich oraz przestępstw popełnianych przeciwko rodzinie, związanych z nadużywaniem alkoholu (wspólne szkolenia i narady).
- 3) Organizacja szkoleń w zakresie rozpoznawania zjawiska przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym oraz interwencji wobec przemocy (procedura Niebieskiej Karty) dla: policjantów, pracowników socjalnych, wychowawców, psychologów, pedagogów, pracowników służby zdrowia.
- 4) Finansowanie lub dofinansowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie uzależnień, realizowanych przez szkoły.

Rozdział V

Zasady finansowania niniejszego Programu oraz wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) Finansowanie Programu będzie dokonywane w ramach środków z pobieranych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w oparciu o preliminarz kosztów.
- 2) Zadania realizowane w ramach niniejszego Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Wojewody, Samorządu Województwa, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także z darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

- 3) Środki finansowe na realizację zadań Programu z zakresu profilaktyki, edukacji i terapii zleca się podmiotom prawnym i fizycznym, mającym profesjonalne przygotowanie.
- 4) Za pracę i uczestnictwo w Komisji przysługuje wynagrodzenie:
 - a) przewodniczącej - w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego rozporządzeniem Rady Ministrów.
 - b) członkom - w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego rozporządzeniem Rady Ministrów.
- 5) Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest udział w posiedzeniu potwierdzony podpisem na liście obecności.

Rozdział VI

Realizacja programu

- 1) Program realizuje Urząd Miejski Gminy Stęszew przy współudziale:
 - a) Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie,
 - b) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stęszewie
- 2) Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sporządza sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, przedkłada je Burmistrzowi Gminy Stęszewa.

Rozdział VII

Uruchomienie i koordynacja systemu monitorowania działań realizowanych w ramach niniejszego Programu:

1. Realizacja Programu odbywa się w ramach budżetu uchwalonego przez Radę Miejską Gminy Stęszew na rok 2022.

**PRELIMINARZ KOSZTÓW WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I
NARKOMANII NA ROK 2022**

I. Fundusz alkoholowy:

Plan: 390 000,00 zł.

§ 4170 – 30 000,00 zł.

(wynagrodzenia, umowy zlecenia)

§ 4210 - 100 000,00 zł

(wyżywienie, art. biurowe, gry i art. sportowe, paczki, bilety wstępu dla dzieci, napoje, owoce itd.)

§ 4260 - 50 000,00 zł

(opłata za energię i ogrzewanie świetlic)

§ 4300 – 200 000,00 zł

(wyjazdy dzieci w ramach świetlic ,kolonie, obozy, zakup posiłków dla dzieci, porady prawne, programy profilaktyczne, imprezy sportowe, integracyjne)

§ 4390 – 7 500,00 zł.

(opinia biegłych)

§ 4110 – 2 000,00 zł.

(ubezpieczenia społeczne)

§ 4120- 500,00 zł.

(fundusz pracy)

II. Wydatki z funduszu przeznaczonego na narkomanię

Plan: 10 000,00 zł,

UZASADNIENIE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii również wymienia katalog zadań, za realizację których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobą uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzin a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Realizacja tych zadań może odbywać się na podstawie dwu odrębnych programów uchwalanych corocznie lub jednego wspólnego zawierającego zadania z obydwu ustaw. W programie uwzględnia się cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Umieszczenie zadań wynikających z odrębnych ustaw w jednym programie wynika przede wszystkim z faktu, że do większości z nich można proponować zbieżne działania profilaktyczne oraz to, że zadania do realizacji wynikające z tych ustaw mogą być finansowane z tych samych środków.